

**Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd
om luftfartsskydd för flygtrafikledningstjänst**

Innehåll

Inledande bestämmelser	1
Tillämpningsområde	1
Definitioner och förkortningar	1
Instruktioner för verksamheten	2
Ansvarsfördelning	2
Åtgärder i samband med flygkapningar	2
Ansvar.....	2
Utformning av meddelande om flygkapning	3
Rapportering från en flygtrafikledningseenhet (ATS-enhet)	3
Meddelanden från flygplaneringstjänsten	3
Åtgärder vid bombhot eller andra hot mot luftfartyg	4
Bombhot eller andra hot mot anläggningar och utrustning	4
Bombhot eller andra hot mot luftfartyg på marken	4
Bombhot eller andra hot mot luftfartyg i luften	4
Inflygning och landning för ett bombhotat luftfartyg	5
Säkerhetsprövning och kompetenskrav	5
Rapportering av händelser	6
Behörighetsområden	6
Undantag	6
Bilaga 1. Standardformulär för meddelande mellan ECAC-stater om kapat luftfartyg	7

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om luftfartsskydd för flygtrafikledningstjänst;

TSFS 2010:62

Utkom från trycket
den 18 mars 2010

beslutade den 10 mars 2010.

Transportstyrelsen föreskriver följande med stöd av 92 § luftfartsförordningen (1986:171) och beslutar följande allmänna råd.

LUFTFART

Serie SEC

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas av verksamhetsutövare som tillhandahåller flygtrafikledningstjänst på flygplatser som är säkerhetsgodkända av Transportstyrelsen och områdeskontrolltjänst inom svenskt luftrum.

Definitioner och förkortningar

2 § I dessa föreskrifter avses med

<i>AFTN</i>	(Aeronautical Fixed Telecommunications Network) luftfartens fasta fjärrskriftnät
<i>ECAC</i>	European Civil Aviation Conference
<i>FIR/UIR</i>	(Flight Information Region, flyginformationsregion) ett luftrum av definierad omfattning inom vilket flyginformations- och alarmeringstjänster tillhandahålls
<i>flygtrafikledningsenhet</i>	(Air Traffic Services Unit, ATS unit) en civil eller militär enhet som ansvarar för att sköta flygtrafikledning och en sammanfattande benämning på flygkontrollenhet, AFIS-enhet och ATS rapportplats
<i>flygtrafikledningstjänst</i>	(Air Traffic Services, ATS) olika flyginformations-, alarmerings-, flygrådgivnings- och flygkontrolltjänster och en sammanfattande benämning på flygkontrollenhet, AFIS-enhet och ATS rapportplats (områdeskontrolltjänst, inflygningskontrolltjänst och flygplatskontrolltjänst).

Instruktioner för verksamheten

3 § En verksamhetsutövare ska utfärda interna instruktioner som beskriver de åtgärder som är nödvändiga för att uppfylla kraven i dessa föreskrifter.

De interna instruktionerna ska också beskriva ansvar och procedurer för att kunna vidta åtgärder som beslutas av Transportstyrelsen vid en förhöjd hotbild.

Allmänna råd

Interna instruktioner med rutiner och procedurer kan exempelvis ingå som en del i drifhandboken eller motsvarande.

Ansvarsfördelning

4 § En verksamhetsutövare ska utse en säkerhetsansvarig person. Denne ska ha ansvar och befogenheter som säkerställer genomförande av åtgärder enligt dessa föreskrifter.

Funktionen som säkerhetsansvarig kan kombineras med andra funktioner inom företaget.

5 § När verksamhet utförs av en underleverantör till verksamhetsutövaren ansvarar verksamhetsutövaren för att underleverantören uppfyller kraven enligt dessa föreskrifter och att verksamheten utförs i enlighet med de interna instruktionerna.

Åtgärder i samband med flygkapningar

Ansvar

6 § Flygtrafikledningstjänsten ska så långt det är möjligt efterkomma ett kapat luftfartygs önskemål. Detta innebär att klarering att flyga in över svenskt territorium eller att landa inte får förvägras luftfartyget, såvida regeringen inte fattar ett annat beslut.

7 § Ett kapat luftfartyg får inte ges klarering för start innan regeringen lämnat sitt tillstånd till detta.

8 § I samband med en flygkapning ska den eller de verksamhetsutövare som ansvarar för flygplaneringstjänst ta emot, samla in och vid behov bearbeta information samt sammanställa och sända vidare meddelanden om det kapade luftfartyget i enlighet med bilaga 1 till dessa föreskrifter.

9 § Flygplaneringstjänsten ansvarar för att

1. ta emot meddelanden från svenska flygtrafikledningsenheter (ATS-enheter),

2. ta emot meddelanden via AFTN från de stater som är medlemmar i ECAC, men även andra stater,

3. vidarebefordra meddelanden till svenska mottagare, och
 4. vidarebefordra meddelanden till de stater som är medlemmar i ECAC och vissa andra stater.
- Uppgifterna ska kunna utföras dygnet runt.

Utformning av meddelande om flygkapning

10 § Ett meddelande om en flygkapning ska ha det innehåll och utseende som framgår av standardformulär för meddelande mellan ECAC-stater och ett kapat luftfartyg enligt bilaga 1 till dessa föreskrifter.

Allmänna råd

Under standardformulärets punkt 6 OTHER INFORMATION kan annan tillgänglig information anges, exempelvis besättningens språkkunskaper, tillgång till kartor och inflygningsprocedurer, erfarenhet av den aktuella flygplatsen, tillgång på bränsle och luftfartygets kommunikations- och navigationshjälpmedel.

Rapportering från en flygtrafikledningsenhet (ATS-enhet)

11 § Den ATS-enhet som ansvarar för flygtrafikledningstjänsten i den delen av luftrummet där ett kapat luftfartyg befinner sig ska sända ett meddelande om flygkapning till flygplaneringstjänsten.

12 § Ett meddelande ska snarast sändas med prioritetsbeteckningen SS vid följande tillfällen:

1. när ett luftfartyg kapas inom Sweden FIR/UIR
2. när ett kapat luftfartyg flyger in i Sweden FIR/UIR
3. när ett kapat luftfartyg lämnar Sweden FIR/UIR och flyger in i en FIR/UIR som kontrolleras av en icke ECAC-stat
4. när ett luftfartyg kapas på marken på en svensk flygplats
5. när ett kapat luftfartyg avslutar sin flygning på svenskt territorium eller
6. när ett kapat luftfartyg startar från en svensk flygplats.

Meddelanden från flygplaneringstjänsten

13 § Ett meddelande om flygkapning ska sändas till övriga medlemsstater i ECAC och eventuellt andra berörda stater vid de tillfällen som anges 12 §. Meddelandet ska distribueras i enlighet med ECAC SECLIST-3 som tillhandahålls av Transportstyrelsen.

Ett meddelande ska sändas via luftfartens fjärrskriftnät (AFTN) med prioritetsbeteckningen SS.

14 § Om en flygkapning har inträffat på en svensk flygplats eller inom en svenskt FIR/UIR, eller om Sverige kan komma att beröras, ska ett meddelande utan dröjsmål sändas till följande mottagare inom Sverige:

1. Rikskriminalpolisens rikskommunikationscentral
2. Transportstyrelsen
3. säkerhetsansvarig vid Stockholm Arlanda Airport, Göteborg Landvetter Airport, Malmö Airport, Stockholm Skavsta samt eventuellt annan berörd flygplats
4. berörda flygtrafikledningenheter
5. flygräddningscentralen (ARCC) och
6. Försvarsmakten, Flygtaktiska Staben FTS.

Åtgärder vid bombhot eller andra hot mot luftfartyg

Bombhot eller andra hot mot anläggningar och utrustning

15 § Ett bombhot eller ett angrepp som riktar sig mot en anläggning eller en utrustning för flygtrafikledningstjänsten ska omedelbart anmälas till den lokala polismyndigheten och Transportstyrelsen. Om anläggningen eller utrustningen ligger inom ett flygplatsområde ska information också lämnas till flygplatschefen.

Bombhot eller andra hot mot luftfartyg på marken

16 § Ett bombhot som kommer in direkt till flygtrafikledningstjänsten och berör luftfartyg på marken ska vidarebefordras till

1. berört flygföretag eller dess representant,
2. den lokala polismyndigheten,
3. flygplatsoperatören, och
4. Transportstyrelsen.

17 § Om ett bombhot berör ett luftfartyg som är på väg ut till start ska flygtrafikledningstjänsten instruera befälhavaren att av säkerhetsskäl vänta vid lämplig plats. Befälhavaren ska uppmanas att kontakta flygföretagets operationscentral, om en sådan är tillgänglig, för vidare instruktioner. I annat fall ska befälhavaren informeras om att ett bombhot har mottagits och är under utredning.

Bombhot eller andra hot mot luftfartyg i luften

18 § Ett bombhot eller annat hot som kommer in direkt till flygtrafikledningstjänsten och som berör ett luftfartyg i luften ska vidarebefordras till berört flygföretag eller dess representant, Rikskriminalpolisens kommunikationscentral och Transportstyrelsen.

19 § När ett luftfartyg är i luften ska flygtrafikledningstjänsten informera luftfartyget om att ett bombhot eller annat hot mot luftfartyget har tagits

emot. I tillägg till detta ska flygföretagets eventuella anvisningar meddelas till luftfartyget. Befälhavarens avsikter ska efterfrågas.

20 § När ett luftfartyg håller på att starta eller är under landning får flygtrafikledningstjänsten informera luftfartyget om ett bombhot eller annat hot först när piloterna inte bedöms vara upptagna av luftfartygets manövrering.

21 § Om ett flygföretag anser att ett bombhot eller annat hot mot ett luftfartyg i luften ska tas på allvar och begär hjälp med att utväxla meddelanden med luftfartyget ska sådan hjälp lämnas.

Inflygning och landning för ett bombhotat luftfartyg

22 § Ett bombhotat luftfartyg ska i görligaste mån ges klarering till närmaste flygplats så att flygning över tätbebyggt område undviks.

Ett bombhotat luftfartyg som är under inflygning till en flygplats över tätbebyggt område ska tillåtas att fortsätta för landning på denna flygplats. Luftfartygets tid i luften ska inte förlängas genom hänvisning till en annan flygplats.

Den valda flygplatsen och berörd polismyndighet ska snarast informeras om en förestående landning av ett bombhotat luftfartyg.

23 § När ett luftfartyg är under slutfasen för landning ska befälhavaren informeras när flygplanet saktat ner till normal taxningsfart.

24 § Ett bombhotat luftfartyg ska efter landningen ges klarering till den uppställningsplats som i förväg utsetts av flygplatsoperatören. Finns ingen utsedd plats ska en plats väljas som ligger på behörigt avstånd från byggnader, manöverområden, bränsleanläggningar och platser där allmänheten uppehåller sig.

Säkerhetsprovning och kompetenskrav

25 § Bestämmelser om säkerhetsprovning finns i Transportstyrelsens föreskrifter om säkerhetsprovning och kompetenskrav - luftfartsskydd.

26 § En verksamhetsutövare som tillhandhåller flygtrafikledningstjänst ska säkerställa att följande personer har nödvändig kompetens:

1. befattningshavare med ett uttalat ansvar för luftfartsskyddet och
2. befattningshavare med operativa uppgifter i samband med en flygkapning eller ett hot mot ett luftfartyg.

27 § Efter genomförd utbildning ska en befattningshavare:

1. kunna bidra till att lösa uppkomna situationer och minimera konsekvenserna i händelse av en flygkapning eller ett hot mot ett luftfartyg
2. kunna tillämpa de instruktioner som har utarbetats för att hantera en flygkapning eller ett hot mot ett luftfartyg och

3. ha kännedom om hur flygtrafikledningstjänsten berörs av säkerhetsprogrammet på en flygplats.

Rapportering av händelser

28 § En skriftlig rapport ska i följande fall sändas till Transportstyrelsen snarast från det att händelsen inträffat

1. vid inträffade bombhot, flygkapningar, sabotage eller gisslantagning och

2. vid övriga inträffade eller försök till brottsliga handlingar riktade mot den civila luftfarten.

Behörighetsområden

29 § En verksamhetsutövare med eget ansvar för en byggnad med krav på tillträdesskydd ska tillämpa bestämmelserna i Transportstyrelsens föreskrifter om luftfartsskydd vid byggnader med krav på tillträdesskydd.

Undantag

30 § Transportstyrelsen kan medge undantag från dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 29 april, då Luftfartsverkets föreskrifter (LFS 2003:58) om Bestämmelser för Civil Luftfart (BCL) Luftfartsskydd – Bestämmelser för flygtrafikledningstjänst – Allmänna Bestämmelser för flygtrafikledningstjänst ska upphöra att gälla.

På Transportstyrelsens vägnar

STAFFAN WIDLERT

Eva Axne
(Luftfartsavdelningen)

Bilaga 1. Standardformulär för meddelande mellan ECAC-stater om kapat luftfartyg

HIJACKING

- (1) a. Hijacked aircraft entering/leaving..... FIR/UIR
 b. Aircraft hijacked within FIR/UIR
 c. Aircraft hijacked at AIRPORT
 d. Hijacked aircraft has landed/taken off from..... AIRPORT
- (2) POSITION OF THE AIRCRAFT.....
 TIME (UTC)..... FLIGHT LEVEL.....
- (3) CALL SIGN TYPE.....
 NATIONALITY
- (4) NUMBER OF PERSONS ON BOARD
- (5) AERODROME OF DEPARTURE.....
 POSSIBLE DESTINATION
- (6) OTHER INFORMATION